

HIPPY

**El viatge que em va
canviar la vida**
Istanbul-Katmandú 76

J.M.Romero

Tushita edicions

HIPPY

**El viatge que em
va canviar la vida**
Istanbul-Katmandú 76

J.M. Romero

Tushita edicions

El viatge que em va canviar la vida

J.M. Romero

Primera edició: Febrer de 2025

© del text: J.M. Romero
© 2025 Tushita edicions
www.tushitaedicions.com
info@tushitaedicions.com

Disseny de la col·lecció i tractament de les cobertes: Marc Ancochea.

Maquetació: Sir Gawain & Co.

Imprès a: Ulzama Digital
ISBN: 978-84-129448-7-7
Dipòsit legal: B 3938-2025
Thema: FC, 1FC, 1FK, 2ADC, 3MPQ-ES-B,
IBIC: FA, 1FC, 1FK, 2ADC, 3JKJ1FK

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni el seu tractament informàtic, ni la seva transmissió a través de qualsevol mitjà, bé sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per enregistrament o d'altres mètodes, sense el permís previ i per escrit dels titulars del *copyright*.

Fotografia de la portada: carrer d'Ajmer, al Rajasthan (©Albert Padrol).

Imatge de la contraportada: Hippy tocant la guitarra (© Carmina Marquillas Olóndriz).

Fotografia de l'autor a la solapa anterior: © Ramon Iglesias.

ÍNDEX

1. On acaba la Mediterrània comença el món, hippies | 9
2. Pink Floyd, carretera, i dues coneixences a Teheran | 25
3. La llunyania és una mesquita turquesa i un Volkswagen amb matrícula d'Andorra | 45
4. Entre el ferrocarril més lent i la baca de l'autobús, un bolígraf a la frontera. *That's Baluchistan, that's Afghanistan* | 63
5. Dimonis al paradís: Chicken St. Blues | 83
6. El viatger solitari | 103
7. La Mesquita Reial i el Temple d'Or, dues eternitats separades per un riu de sang | 113
8. Delhi, o la possibilitat que l'ordre perfecte estigui en el caos, amb els Doors al Metropolis | 131
9. Encanteri al Toofan Express, que travessa la vall del Ganges protegit per la nit | 147
10. Una houseboat al riu dels morts, és a dir, la porta al paradís i l'infern | 159
11. És Katmandú realment el final del somni? | 181
12. Epitafi | 205
13. Playlist | 207

ON ACABA LA MEDITERRÀNIA COMENÇA EL MÓN, HIPPIES

Febrer de 1976

L'albada era gèlida, però tots érem a coberta. Jo, recolzat a la barana, abrigat amb un vell jersei de llana teixit per ma mare i la trenca blau marí, amb la bufanda i els guants, hipnotitzat per la silueta que apareixia més enllà de les aigües inhòspites del mar de Màrmara. Cobria el cel una densa capa de núvols foscos, i la llum naixent era molt difusa, blanquinosa.

Istanbul. Per fi. Vaig sentir la calor íntima de l'emoció, cosa que no va impedir que les meves galtes romanguessin glaçades. Era la culminació d'una setmana de travessia, en què havíem tocat diversos ports: Marsella, Nàpols, El Pireu, Esmirna. El Karadeniz era bàsicament un vaixell de càrrega, però acceptava certa quota de passatge. Disposava d'algunes cabines a coberta, privades però claustrofòbiques, i de dormitoris col·lectius al celler, que era on viatjàvem nosaltres, lògicament, perquè era el més econòmic, a un preu de set mil tres-centes pessetes el bitllet.

Vaig escodrinyar entre les figures ja familiars dels passatgers. Vaig descobrir el francès Alain, amb l'etern porro a la boca, barba d'una setmana i aire absent; i la Molly, mirant fixament l'horitzó a través de les ulleres de cul d'ampolla. La canadenc m'havia impressionat amb la seva vida *on the road*, creuant tota sola els Estats Units en autoestop, de costa a costa i de Canadà a Mèxic, i allotjant-se a casa d'amics i coneguts, o en alguna comuna, o simplement allà on queia la nit.

El vell Mitch també hi era, amb el monyet de cabells grisos; quin veterà més admirable, recurrent el món incansablement,

a la seva edat! Tot un model de bon rotllo, *good vibes*, que dirien aquells. I amb ell el Gordon, l'australià misteriós, i poc més enllà el gras del collaret d'ullals, amb la profusa barba i l'abric afganès, flanquejat per les dues inseparables tenyides de henna. El gras va somriure a algú en la distància, a tall de salutació. Quan ho feia, descobria exageradament la geniva superior. Era un paio inquietant.

I la italiana guapíssima, amb l'espectacular cabellera negra. La italiana era la dona dels somnis de la totalitat del vaixell, però incomprendiblement exercia de parella d'un personatge esquerp que s'ho mirava tot des d'uns ulls desdenyosos subratllats en llapis negre. Allà també hi havia el cretí, aquella matinada.

I els afables Svens, amb els seus confortables anoracs de pomes (quina enveja!). I el Kogi. I el meu company, és clar.

Contemplàvem el mar, amb el desig concentrat en els perfils orientals que s'anaven definint al final de les aigües, acceptant estoicament l'albada rufolosa, que ja oferia unes pinzellades de rogenic.

Quina paradoxa, que aquell mar esquerp resultés tan acollidor! Al llarg d'una setmana m'havia sentit un privilegiat. Havia deixat enrere la realitat grisa de la meva ciutat, i em trobava plantat en el lllindar d'un univers excitant i imprevisible. I això en ple mes de febrer, el més obscur de l'any!

Vaig evocar la lenta desaparició de la meva Barcelona. Al matí s'havia presentat l'Aitor a casa, arribat amb tren nocturn des de Bilbao. Al migdia la meva mare havia cuinat una paella, el meu plat favorit, com a comiat. A la tarda havíem baixat a casa del Toni, a matar les hores d'espera escoltant música.

Al moll m'havia emocionat sentint l'afecte dels amics presents: el Rodri i la Montse, el Fermín, el Martínez Martínez. En el garbuix desordenat de l'adeu s'havien entrellaçat notes d'alegria i de tristesa, d'expectació i fins i tot alguna d'admiració, i aquella simfonia sentimental havia ressonat en el meu interior mentre el vaixell s'allunyava i tots ens dèiem adeu amb

la mà. Al costat hi havia mon germà, submergit en el món difícil dels seus quinze anys, i més enllà els pares, que havien insistit en acompanyar-nos amb el 850, un fill és un fill, ella alta i tibada i amb l'inseparable medalló de la Verge del Remei, ell més baixet, amb el bigotet i la mirada de rateta tímida rere les ulleres de color verdós. A última hora, l'home m'havia lliurat el *Dicen*, que només comprava en dies especials, on Weisweiler confirmava, *tras el apretón de manos*, que *Cruyff jugaría en Granada*. «Perquè t'entretinguis una estona», havia murmurat. Ells dos també em deien adeu amb la mà, des de l'altra banda de l'abisme generacional.

Istanbul es va fer real. Els perfils difosos van esdevenir blocs de pisos i cúpules arrodonides i minarets punxeguts, i es distingien nítidament els cotxes i els humans circulant per la ribera. Sobre les teulades hi havia restes de neu; i de sobte em vaig sentir ridícul, perquè ni en la meva memòria ni en la meva fantasia no existia la imatge d'una Istanbul vestida de blanc.

La senyora grassa, íntegrament vestida de negre, que baixava davant nostre per l'escaleta del vaixell, va relliscar en posar el peu al gel que cobria el moll de Karaköy, i va anar a parar de morros a terra amb tot l'aparat. El farcell de quadres que traïa va sortir propulsat endavant i va rodolar un parell de metres. Vaig córrer a assistir-la, carregat amb la voluminosa motxilla, mirant de trepitjar el gel dèbil, el que cedia i s'escardava i formava un fanguet que en caminar feia xip-xap. Tot s'empotinava. Quan la senyora de negre va recuperar la verticalitat lluïa una gran taca humida sobre els pits descomunals, amb tot de brossa enganxada. Va donar atropelladament les gràcies als qui l'havíem ajudat, i amb el farcell novament a la mà es va allunyar envoltada de la família, malhumorada.

I encara sort que no plovia.

El Gordon ens havia recomanat un hostel anomenat Sarayi, barat i cèntric, a tocar de Santa Sofia; per unes quinze lires, unes seixanta pessetes, aconseguiríem un llit en dormitori, havia dit; i havia aconsellat de traslladar-nos-hi en dolmus, un taxi col·lectiu més eficient que un autobús però no tan car com un taxi ordinari; al peu del pont de Gàlata, el punt de desembarcament, n'hi passaven molts, només calia que preguntéssim per Santa Sofia.

De sobte, ens havíem quedat sols. Tota la companyia que m'havia il·lusionat durant els set dies de travessia es diluïa com un somni gasós. Complicitat entre pizzes i *vino rosso* a Nàpols, apoteosi a l'Acropolis i els carrers de Plaka, recolliment reverencial cada vespre al voltant de la guitarra i la veu del Mitch, que sempre em deixava algun vers al cor.

*Confusion will be my epitaph.
As I crawl, a cracked and broken path*

Tothom semblava tenir molt clar el camí, excepte l'Aitor i jo, que viatjàvem sense guia ni mapa, disposats a deixar-nos portar pel corrent. La Molly, que tenia contactes per tot arreu, s'allotjaria a casa d'unes noies del Peace Corps. L'Alain havia argumentat que el Sarayi li semblava molt car i miraria de trobar alguna cosa més barateta, i els Svens havien adduït exactament el contrari: s'estimaven més una habitació pròpia, i anirien a un hotel recomanat a la seva guia, situat al mateix barri que el nostre, Sultanahmet. El Kogi va dir adeu sense donar cap explicació, i va enfilel el seu camí amb gran determinació, com si conegués perfectament les claus de la capital turca.

Istanbul estava habitada per homes bigotuts amb americanes obsoletes de colors apagats, i dones amb abrics i gavardines i mocadors al cap. A banda d'aquest estilisme de documental de postguerra, em va semblar que no eren tan diferents de nosaltres.

I el trànsit era caòtic.

—Pugeu —van oferir-nos finalment des d'un Chevrolet. Amb remarcable amabilitat, els passatgers alineats a la caixa van fer-nos lloc, a nosaltres i a les nostres motxilles. Amb tothom acomodats, el dolmus va llençar-se a recórrer sorollosos carrers farcits de vehicles impacients i fumejants. La meua atenció va quedar immediatament captada per la llengua màgica que apareixia en els nombrosos rètols: Mehmet Köfteci, Haz'ir Yemek, Izmir Bankasi, Yedihün...

Després d'algunes parades, vam ser dipositats a l'inici d'una avinguda anomenada Divanyolu, just al davant de Santa Sofia. Un home plantat a la vorera, amb el doble negoci de pesar gent amb una bàscula de bany i revendre bitllets d'autobús, va indicar-nos el carrer que ens interessava.

Un rètol de llauna groc i despintat anunciava que havíem arribat a lloc: Sarayi Youth Hostel. Sota la lletra grossa, un subtítol afegia «*in the shade of Ayasofya*», a l'ombra de Santa Sofia. No exagerava gens, perquè a l'altra banda del carreró s'elevava la mola bizantina. A aquella hora del matí (devien ser les deu) no hi havia gaire gent a la vista.

En penetrar pel portaló, ens va rebre un tram d'escales. Més amunt, en un replanet, hi havia un home ajagut en un sofà que va contemplar la nostra ascensió amb aire mandrós. Un gat va passar-me entre les cames camí del carrer i, en alçar la mirada, vaig calar-ne dos més que ens vigilaven des de la barana superior. Amb els dies, m'adonaria que, en aquell hostel, els felinets eren més nombrosos que els clients.

—Disset lires un llit en dormitori —va informar l'home, sense perdre la posició horitzontal i amb poques ganes d'abandonar-la.

—OK —vam respondre.

Amb la resposta afirmativa, el nostre interlocutor es va haver d'incorporar, i ens va conduir a un dormitori on s'hi repartien sis lliteres. En una de les inferiors hi havia un barbut estirat.

—*Hi* —vam saludar, sense rebre resposta.

Un cop alliberats de les motxilles, vam baixar a signar al registre, i immediatament vam recuperar el carrer, empesos per la il·lusió d'explorar la primera fita grossa del pelegrinatge.

—És segur, l'hostal? —vam preguntar ingènuament abans de desaparèixer.

—És clar que sí —va replicar l'home.

L'endemà, un americà que dormia a l'habitació va explicar que la setmana anterior la policia havia fet una batuda, suposadament en recerca de droga, i més d'un objecte personal havia desaparegut. Per si fos poc, una parella que vam trobar en un cafè ens va almar amb la història que al seu hostal uns holandesos havien sorprès el mànager remenant-los l'equipatge. Però aquell dia nosaltres vam quedar confiats, i no vam tornar a pensar en la qüestió.

Santa Sofia em va decebre molt. A l'armari de la meva memòria, la catedral era l'exòtica il·lustració del llibre de religió de tercer de batxillerat, sota l'epígraf de Bizanci, i estimulat pel record vaig voler visitar-la tot d'una; però va resultar ser un espai desolat, únicament habitat per versicles de l'Alcorà pintats en grans botons de fusta penjats amunt en la volta, i per fragments de capitells, columnes i frisos dispersos per terra, a tall de petita exposició històrica.

En canvi, la Mesquita Blava, a l'altra banda de l'avinguda, em va captivar immediatament, vitalista i acollidora, cosa que s'agraïa particularment en la freda grisor hivernal.

—Podem deixar aquí les sabates? Segur? —Jo no ho veia clar, d'abandonar a càrrec d'aquell marrec les meves preuades botes de l'exèrcit anglès, comprades en una botiga de restes d'estocs militars de Charing Cross; però el patiment va ser endebades, i mai no es va produir cap incident, ni en aquella ocasió ni en cap altra de similar.

En penetrar-hi, la impressió va ser majúscula: un paisatge de llegenda, perfumat per una delicada olor d'encens, elegantment

encatifat, atapeït de fidels que pregaven a Al·là. Com era possible que no se'ns hagués comunicat mai l'existència d'aquella meravella? Seria per allò de no enfortir l'adversari?

La Mesquita Blava i Santa Sofia eren la vida i la mort, la realitat i el museu decrepit.

Al llarg de l'estada vam repetir-hi visita en diverses ocasions, i vam explorar també altres mesquites. Sovint la gent se'ns adreçava per saludar-nos, complaguda per la nostra estima, i nosaltres ben cofois; *all men are brothers*, ja se sap. El cas és que, al sortir d'una de les visites, un home va aprofitar la nostra lenitat per encolomar-nos, mitjançant una verborrea encisadora, una indigestible sèrie de diapositives sobre detalls arquitectònics de Santa Sofia. En despertar de l'encanteri, les diapos descansaven a la butxaca en lloc de les lires, i el xarlatà s'havia fet fonedís. Durant mesos em vaig sentir avergonyit en recordar la insultant facilitat amb què l'home havia aconseguit el seu propòsit. Fraternitat universal, sí, però sense abaixar la guàrdia.

El temple més cobejat d'Istanbul era, tanmateix, el Pudding Shop, el restaurant que exercia de centre de trobada hippy. Estava situat al mateix Divanyolu, entre agències de viatges que anunciaven preus més i més barats per traslladar-se a Teheran, Kabul o Katmandú. Aparcats pels voltants s'oferien els integrants de la caravana hippy: càmpers ben fornides i Land Rovers endurits, però també entranyables 4 Llaunes i 2 cavalls. Tot s'hi valia, per l'aventura col·lectiva. Molts lluien colors desafiadors i elaborades fantasies psicodèliques, i no mancaven els eslògans: «*the first hippy*», en el capó d'un escarabat de matrícula alemanya, subratllant una serigrafia de Jesucrist; «*Flower Power*», en un altre vehicle, sobre un fons de flors de colors; «*Jimi Forever*», en un tercer, amb la silueta del guitarrista mític; «*Fuck the \$ bastards*» ('que donin pel cul els capitalistes fills de puta', més o menys), destacat en traç gruixut al garbuix de grafit del lateral d'una camioneta Peugeot.

Quan hi vam penetrar aquell primer vespre, algú proclamava:

I'm so glad, I'm so glad
I'm glad, I'm glad, I'm glad

Connexió instantània amb l'habitació del Toni de la lleteria. Com si ho veiés, l'etiqueta taronja de la Polydor girant al seu venerat plat Garrard, la caràtula del Goodbye Cream tirada sobre el llit, les lleixes atapeïdes d'LPs i revistes, el meu amic passant-me un article del Disco-Express, probablement del Jordi Sierra i Fabra, descrivint l'excel·lència musical del trio i lamentant-ne les històries de desavinences i drogoaddicció.

El volum era significatiu. L'ambient de viatgers era similar al del Karadeniz, però més concentrat, cosa gens sorprenent, atès que ens trobàvem al quilòmetre zero de la ruta asiàtica. M'emocionava pensar-ho en aquests termes: quilòmetre zero de la ruta asiàtica. La clientela s'agrupava al voltant de les taules amb l'aire satisfet d'estar al lloc adequat. Cabells llargs, barbes, penjolls múltiples, camises i jaquetes índies i pakistaneses i afganeses, i alguna de sud-americana. Era un món que funcionava al propi ritme. Davant de tanta energia em vaig sentir una mica intimidat, però sobretot un privilegiat.

Vam pujar al pis superior, perquè a baix estava tot ocupat, i allà vam topar amb un conegut: el francès Alain, instal·lat amb quatre persones més, un noi d'ulleres i tres noies. Va observar l'aproximació amb els seus ulls sorneguers. No l'acompanyava un porro, però és que tenia les mans ocupades amb els coberts i la boca plena de patates fregides. En aturar-nos a canviar impressions, vaig lamentar que no hi hagués llocs lliures a la taula, perquè una de les mosses era especialment atractiva. Vam capturar la taula vacant del racó, i vam dedicar-nos a considerar les possibilitats del menú: *spaghetti bolognese*, amanides, *kebab and chips*, *omelettes* diverses, i els corresponents púdings, és clar, que donaven nom a l'establiment.

Entre l'Aitor i jo hi havia una sintonia enorme: s'havia desenvolupat l'afecte propi dels grans amics, malgrat que només feia sis mesos que ens coneixíem. Havíem coincidit a la New Soho Language School de Londres, una escola rònega situada en un cul-de-sac que desembocava en un carreró que desembocava a Oxford Street. Des del primer moment havíem simpatitzat, per edat, per aspecte, per tarannà. Era una persona planera i jovial, cara arrodonida, celles gruixudes, i una gran mata de negres cabells ondulats, de mal dominar.

—Te pareces al Jimmy Page —li deia jo, perquè realment hi tenia retirada—. De verdad, tío, que eres clavao al Jimmy Page.

—Qué va, hombre —contestava ell rient— yo a quién me parezco es al señor José Zabalbeaskoa, que no es guitarrista de Led Zeppelin, sino pintor de brocha gorda.

El seu pare, és clar.

Aquell primer dia m'havia cridat l'atenció un llibre que duia entre els de text: haikus, la típica forma de poesia zen, que jo coneixia per les lectures orientals, Alan Watts i companyia. Vaig intentar encetar conversa sobre zen, però de seguida vaig descobrir que el seu interès anava més per la poesia, per la forma literària en si.

Whitman, sobretot, aquesta era la dèria del moment, pel que va explicar. Del llibre de haikus no me'n podia dir gran cosa, tot just l'havia començat. No coneixia Whitman?

Vaig haver de confessar que no, i que en general havia llegit poca poesia, bàsicament perquè no sabia llegir-la. I quan hi penetrava, aquell home efusiu i pràctic, en el món quiet i solitari de les cabòries i les paraules profundes? Al principi no aconseguia establir la connexió, però va resultar ser una mera qüestió de confiança, i aviat vaig acostumar-me a veure com dissolia l'extraversió i s'encongia cap endins, com una cloïssa, de vegades durant hores.

De tant en tant, em mostrava algun vers.

*I tramp a perpetual journey
My signs are a rain-proof coat and good shoes and a staff
cut from the woods.*

—Ese es Whitman —explicava—. Es muy zen, en realidad: el momento, la serenidad, la naturaleza, todo eso.

També recordo:

*Perdonad, extranjeros,
perdonad la medida desolada
de nuestra soledad,
y lo que damos en la lejanía.*

Que no era de Whitman, sinó de Neruda, i m'havia colpit particularment perquè els primers temps de Londres ho havia passat malament, sense amics, sense que ningú reconegués la meva miserable existència. Extranjero, soledad, lejanía.

La combinació de vigor terrenal i sensibilitat de l'Aitor era extraordinària. Per primera vegada, gràcies a ell, vaig gaudir genuïnament d'alguns versos.

Durant els mesos londinencs vam compartir bona part del temps. Els matins assistíem a les classes de Mr. Clark, el qual, resignat a no arribar enlloc en aquesta vida, havia decidit que no calia afaitar-se cada dia, ni canviar-se el vestit més d'un cop cada vint anys, ni posar més entusiasme del compte en les explicacions. En matricular-nos ens havia assegurat que ens prepararia per a no sé quin títol de Cambridge, però al final tot el que vam aconseguir va ser un diploma grogós amb el segell de la New Soho Language School i firmat per ell mateix, que n'era amo i director. Als vespres, i molts caps de setmana, treballàvem en bars i restaurants, habitualment espanyols o italians —Casa Pepe, Don Quijote Tapas Bar, La Gondola, Angelo's, o un Wimpy regentat per uns gallecs—, però també havíem tirat

pintes de cervesa per hores en algun pub anglès. Ens prestàvem a fer la feina que calgués: rentaplats, bàrman, cambrer, ajudant de cuiner... Estàvem infrapagats, però sentíem l'alegria pròpia de qui sap que ho pot engegar tot a dida en qualsevol moment.

També havíem compartit amics, i borratxeres a pubs i *parties*, als quals acudíem amb l'esperança de menjar-nos alguna rosca, que falta ens feia. Alguna en va caure, però no gaires, la veritat, ni massa brillants com a històries d'amor. Amb el temps, ell va fer-se una novieta, una bretona anomenada Patrícia.

I havíem fet un viatge en autoestop a Escòcia sense gairebé calés, dormint a l'aire lliure, o en les pallisses de les granges que bonament ens ho permetien, i menjant el mínim i més barat, que havia estat meravellós i ens havia acostat molt l'un a l'altre; i a l'agost havíem anat al festival de Reading, tres dies memorables de música i bon rotllo, amb Wishbone Ash, Yes, Soft Machine, Supertramp, Dr Feelgood i molts d'altres. A part d'això, només havíem sortit de Londres per anar a Stonehenge i Salisbury, una escapada ràpida, perquè de sobte se'ns havien creuat els cables i havíem decidit que no podia ser això de no conèixer el país, i també un dia a Canterbury, a veure la catedral.

Els darrers temps fins i tot havíem compartit allotjament, unes golfes a Earl's Court que ens havien llogat en molt bones condicions uns immigrants asturians, republicans fugits d'Espanya en acabar la guerra.

La idea del viatge havia anat cristal·litzant amb naturalitat. Les lectures i converses orientalizadores, la música que ens envaïa per totes bandes amb l'exigència d'una revolució d'amor i pau, els irresistibles cartells a les agències de viatges barates, que per 45 lliures esterlines oferien transport fins a Katmandú Com havíem de tornar a les nostres cases grises del nostre país gris? Teníem dinou anys! Pràcticament sense adonar-nos-en, ens vam trobar amb un projecte ferm entre mans: creuaríem Àsia fins al Nepal, ens submergiríem en el món dels hippies, la nostra gent. Els pares podien exclamar-se tant com volguessin.

Vam inclinar-nos per un kebab amb patates fregides. La música no cessava:

*We are all outlaws in the eyes of America
In order to survive we steal cheat lie forge hide and deal
We are obscene lawless hideous dangerous dirty violent
and young*

*But we should be together
Come on all you people standing around
Our life's too fine to let it die and
We can be together*

L'endemà vam entrar en una agència per informar-nos sobre els bitllets a Teheran, el proper destí. Havíem calculat que quatre o cinc dies a la capital turca serien suficients. Ens sentíem ansiosos per conèixer noves terres i acostar-nos a Orient, i tampoc no podíem entretenir-nos gaire als llocs perquè la duració prevista del viatge era d'uns tres mesos, no teníem calés per a més.

En la petita oficina, tres homes petaven ociosament la xerrada. Vam preguntar al que seia a la taula de treball, al davant de dos pòsters turístics de Pamukkale i Ephesus, adherits amb cinta adhesiva a les portes d'un armari.

—Dijous vinent? No puc assegurar res. De moment no es pot sortir. Les carreteres estan tallades —va contestar l'home, inesperadament.

—Tallades?

—La neu i el gel. A Anatòlia, nois, hi fa molt de fred.

Ens vam quedar de pedra. Ni se'ns havia acudit la possibilitat: gangues d'anar tan radicalment indocumentats. Vam preguntar què podíem fer.

—Esperar —va respondre, arronsant les espatlles—. Reservar el bitllet i, si les carreteres estan obertes, sortir. I si no, deixar-ho per a un altre dia.

La resta d'agències consultades van corroborar la informació, així que vam decidir seguir el consell: reservar per al dijous i esperar esdeveniments meteorològics. Em vaig fer conscient que potser l'estada a Istanbul s'allargaria més del compte.

Cap problema. La incertesa era part de l'aventura, i ens sentíem inflamats de felicitat només pel fet de passejar a l'atzar per carrers i avingudes, d'enfilarnos a autobusos atapeïts de gent, de prendre un te calent entre treballadors i jubilats que fumaven com carreters, en el clàssic vaset de vidre de corbes femenines.

Tampoc no hi feia res el fred humit, ni el cel de plom.

Vam visitar alguns dels llocs estel·lars de la ciutat, l'existència dels quals descobríem per un company d'hostal o una guia que ens prestaven. Com el Gran Basar, on un comerciant d'orfebreria ens va sorprendre, després d'inquirir per la nostra procedència, amb un «Bon dia!» en català: pobre poliglota, no va aconseguir encolomar-nos res, escarmentats com estàvem pel xarlatà de les diapositives; a banda que tampoc teníem pressupost per a compres, i en tot cas ja ho veuríem de tornada, si ens quedava algun calé.

I el Topkapi, un nom que em sonava d'una pel·li vista anys enrere en una Sesión de Tarde televisiva, i que va resultar ser una entranyable expressió de magnificència, entranyable per caducada, un palau farcit de cambres i salons, inclosos els harems, patis i estables i col·leccions de vestits i espases i ninotets, i on em va colpir més que cap altra cosa un floc de cabells de la barba de Mahoma exhibits en una urna: la primera relíquia de ma vida!

I el Pont de Gàlata, l'atmosfera del qual ens captivava particularment, amb els bulliciosos restaurants i el trànsit de vehicles i persones en el paisatge dominat per l'aigua i la gran mesquita. Sentíem que allò era el cor de la ciutat, i sempre hi tornàvem. Ens abocàvem sobre la barana del passeig a contemplar les barques que tornaven de pescar, i allà mateix ens cruspiem un entrepà de barat deliciós, preparat al moment, amb el peix acabat de pescar.

I el Basar Egipci, perfumat d'espècies de colors, on havíem topat amb els Svens i, contents per la retrobada, dinat plegats en un *lokanta* poblat per parroquians de gorra calada i bigoti i ulls foscos d'enorme profunditat.

Al voltant d'esplèndides racions d'albergínies farcides, cigrons i kebabs, acompanyades de pa turc calent i d'una successió infinita de vasets de te, i després d'intercanviar unes poques impressions sobre els hotels respectius i la ciutat, els escandinaus ens van parlar una mica més de si mateixos: que estudiaven per assistents socials, que havien complert sis mesos de pràctiques en una clínica i una llar de gent gran, respectivament, i que amb els diners que havien guanyat es finançaven el viatge (vuit mesos!) després del qual es reenganxarien als estudis i, si calia i necessitaven calés, a fer més pràctiques. Al seu país tothom ho feia, això.

El món que suggerien els Svens, amb feines còmodes i ben gratificades, programes universitaris flexibles i excedències a la carta, i atencions socials de tota mena, pertanyia a una altra galàxia que no pas la nostra Espanya primària i limitada. Ells ens confirmaven el mite suec amb què havíem crescut, el del país del benestar, la democràcia ideal. Seria cert, per altra banda, allò que deien que tenia la taxa de suïcidis més gran del món? Semblava increïble, oi? I la qüestió del sexe? També formava part de la llegenda. Segur que aquells dos s'havien fet un fart de cardar. El Fermín, que l'estiu anterior havia fet un Interrail pel nord d'Europa, explicava meravelles sobre els albergs i les dutxes mixtes d'Amsterdam i Copenhagen, de la naturalitat amb què les nòrdiques se't despilotaven davant dels nassos, i de com s'havia enrotllat amb una noruega increïble al Vondel Park.

Dimecres al vespre, vigília de la nostra marxa prevista, sèiem al Pudding Shop. Ens havíem cruspit un dels famosos púdings d'arròs i llet, i paladejàvem l'enèsim te, la música i l'ambient.

De sobte, algú demanava si podia seure a la nostra taula. Era un noi d'uns vint-i-cinc anys, cabells rinxolats i ulls verds. El reconeixia d'altres dies, l'havia vist assegut amb altra gent. No cridava particularment l'atenció. En revelar-li el nostre origen, el noi, que es deia Didier i era belga, va explicar que de petit estiuejava en un càmping de Cambrils, i en tenia un gran record. «Una platja magnífica, molt de sol, gent molt amable», va dir.

El Didier tornava de l'Índia i, en assabentar-se que anàvem en sentit contrari, va recomanar-nos alguns hotels, restaurants i llocs per visitar. Va confessar que la ruta havia superat totes les seves expectatives i va explicar que ara anava a casa a fer calés i tornaria a Àsia tan aviat com pogués. Abans d'anar a Bèlgica, per cert, pensava passar per Eivissa, on tenia un parell de contactes. Volia saber com estava l'illa en aquella època, quin temps hi feia.

Després d'una estona d'agradable conversa, va dir:

—Ja que aneu cap allà, potser em podríeu fer un favor. — En veure'ns l'expressió de sorpresa, va afegir:—Bé, no exactament un favor. Se us gratificaria.

Expectació.

—De què va, la cosa? —va preguntar finalment l'Aitor.

—És molt senzill: es tracta de portar una carta a un hotel de Kabul. Res més. Són unes dades comercials. Quan li lliureu, el receptor us donarà vint dòlars. Gens malament, oi? Per a nosaltres és la manera d'assegurar el tret, i per a vosaltres és una setmana gratis a Kabul. Què me'n dieu?

Respir. Alenada sobtada de pàtxuli provinent de la noia que s'instal·lava a la taula del costat. Brogit de veus.

Per què ens havíem d'enredar, amb algú que no coneixíem de res? «Nen, no agafis caramels de ningú», m'havia repetit la mare al llarg de tota la infantesa. M'incomodava l'encàrrec, però per altra banda em sabia greu negar-me al senzill requeriment d'un personatge tan amable com aquell, i més en el planeta de companyonia en què estàvem submergits. Me'l vaig quedar mirant amb cara de circumstàncies.

Música. Sitar. Percussió. Gavines. Beatles.

*Turn off your mind
Relax and float down stream
It is not dying
It is not dying
Lay down all thoughts
Surrender to the void
It is shining
It is shining*

—Per descomptat que t'ho farem, cap problema.

L'Aitor era molt diferent que jo. Era un home animós, decidit. Potser la família de Bilbao no li havia recomanat allò dels caramels, o potser simplement era més valent que jo. Coneixent-lo, la veritat és que no em va sorprendre que acceptés l'encàrrec. En sentir la resposta, el belga va somriure amb satisfacció i va extreure una carta del sarró, tancada. En el sobre hi deia:

Job Schwarzenbeck
Khalid Hotel
Koh-i-Sha-Darweaza
Kabul

No hi havia remitent. En recollir-la, l'Aitor va inquirir:

—I per què no utilitzeu simplement el correu?

El belga ens va dedicar un somriure condescendent, mentre responia:

—És ben clar que no coneixeu els correus asiàtics...

Amb *El viatge que em va canviar la vida*, el lector se submergeix en l'època hippy, capítol principal de la nostra història recent, origen de canvis socials revolucionaris, i estèticament inigualable. En la novel·la, basada en l'experiència personal de l'autor, el lector hi troba una llunyania captivadora, vestits desenfadats, cabells llargs i penjolls, psicodèlia, orientalisme, comunes, desig de vida simple i natural, herba i altres substàncies, i molta música. I sobretot, la il·lusió de tot una generació per canviar el món. Amb la perspectiva dels cinquanta anys passats, la lectura d'aquesta crònica històrica ens enfronta, pel que fa a aquella il·lusió, a la pregunta fonamental.

*Remember when you were young
you shone like the sun...*

COL·LECCIÓ
**CAVALLS
DE VENT**

www.tushitaedicions.com